

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 1T/28/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513010191
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavlína Krajčírová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2014:2513010191.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Pavlínou Krajčírovou, v trestnej veci obžalovaného Z. L., pre prečin hanobenia miesta posledného odpočinku podľa § 365 ods. 1 Trestného zákona a iné, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.04.2014, takto

rozhodol:

Podľa § 285 písm. c/ Trestného poriadku sa obžalovaný Z. L., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom E. XX, invalidný dôchodca,

o s l o b o d z u j e

z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 246 ods. 1 Trestného zákona a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku podľa § 365 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe tak, ako je uvedené v obžalobe Okresnej prokuratúry Piešťany č. 2 Pv 516/2011 zo dňa 26.02.2013, že:

v čase od 23.35 hod. dňa 29.10.2011 do 07.30 hod. dňa 30.10.2011 v obci E. v areáli miestneho cintorína a rímskokatolíckeho kostola prineseným sprejom obsahujúcim červenú farbu postupne postriekal kostol, pamätník padlým 2. sv. vojny, dom smútku, kamenný kríž a dva hroby na cintoríne tým spôsobom, že na kostol napísal sprejom rôzne slová s výškou písma od 50 do 100 cm, ďalej na dome smútku napísal sprejom rôzne slová s výškou písma 50 cm, na kamennom kríži sprejom napísal písmená „A“ a „S“ vo výške 40 cm, na pomníku padlým 2. sv. vojny sprejom napísal dva znaky anarchie, ktoré dosahovali výšku 80 cm, následne na pomník pohrebného miesta č. XX napísal sprejom písmeno „A“ o výške 60 cm a na kamennú platňu pohrebného miesta č. XXX napísal sprejom písmeno „P“ a vedľa neho dve šikmé čiary, pričom oba znaky mali výšku 30 cm, čím uvedeným konaním spôsobil Obecnému úradu E., IČO: 00312801, E. XX, XXX XX E., škodu vo výške 1.280,- Eur, Rímskokatolíckej cirkvi, farskému úradu B. P., IČO: 34013571, B. P., XXX XX B. P., škodu vo výške 320,- Eur, S. Z.Í. škodu vo výške 120,- Eur a W. Z. škodu vo výške 90,- Eur, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku sa poškodené strany a to:

- Obec E., Obecný úrad E. Č.. XX, IČO: 00312801, XXX XX E.,
 - S. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX,
 - W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX a
 - Rímsko - katolícka cirkev, farský úrad B. P., IČO: 34013571, B. P. Č.. XXX, XXX XX B. P.
- s nárokom na náhradu škody odkazujú na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Dokazovaním vykonanom na hlavnom pojednávaní, výsluchom obžalovaného Z. L., poškodeného S. Z., I. P. A.F., W. Z., svedkov O. Š., Z. Z. U., A. X. I., znaleckým posudkom znalkyne z odboru zdravotníctva - odvetvie psychiatria MUDr. A. M., MUDr. Ľ. F., a výpoveďou znalkyne MUDr. A. M. a MUDr. Ľ.Q. F. na

hlavnom pojednávaní, ako aj oboznámením sa ostatného spisového materiálu súd zistil skutkový stav tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Vo veci už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/28/2013 zo dňa 02.09.2013, proti ktorému rozsudku podal obžalovaný odvolanie. Krajský súd Trnava uznesením sp. zn. 3To/106/2013 zo dňa 03.12.2013 zrušil I. stupňový rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Krajský súd v zrušujúcom rozhodnutí poukázal na tú skutočnosť, že obžalovaný pri svojom výsluchu dňa 18.04.2012 bol najskôr vypočutý v procesnom postavení svedka, neskôr v procesnom postavení obvineného, pričom zo zápisnice o výsluchu obvineného vyplýva, že tento uviedol, že je v liečbe psychiatra, že trpí psychickou chorobou a dlhodobo užíva lieky na psychiku. S poukazom na túto skutočnosť bolo potrebné pri výsluchu obvineného v zmysle § 37 ods. 2 Trestného poriadku mu ustanoviť obhajcu s poukazom na tú skutočnosť, že z údajov, ktoré poskytol obvinený o svojom zdravotnom stave, ako aj z jeho prejavu, museli vzniknúť pochybnosti o spôsobilosti obvineného sa náležite obhajovať. Pokiaľ takýto postup zachovaný nebol, išlo jednoznačne o porušenie práva obvineného na spravodlivý proces a na jeho obhajobu. V zmysle platnej úpravy nemožno preto na jeho výsluch dňa 18.04.2012 v trestnom konaní prihliadať ani ho použiť.

V zmysle pokynu krajského súdu, okresný súd doplnil dokazovanie, doplňujúcim výsluchom znalkyne z odboru psychiatrie MUDr. L. F., ako aj oboznámením sa ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav.

Ako už bolo konštatované, obžalovaný Z. L. pri svojom výsluchu dňa 18.04.2012 ako aj pri previerke na tvári miesta, spáchanie skutkov v celom rozsahu doznal.

Na hlavnom pojednávaní však obžalovaný spáchanie týchto skutkov kladených mu za vinu poprel. Uviedol, že v kritický deň 18.04.2012 došiel ráno do K. na políciu, kde ho najskôr vypočúval kpt. I. a A. I.. Potom bol výsluch prerušený, opätovne ho vypočúvali viacerí policajti asi 3 - 4 hodiny, spisoval to ďalší príslušník U. a potom to podpísal, nečítal to, lebo bol unavený. Následne okolo 17:00 hod. išli do obce E. k miestnemu kostolu, kde mu kázali, aby ukázal miesta a položil prst tam, kde to bolo postriekané a to aj fotili. Uviedol, že zápisnicu podpísal a na tvári miesta rukou ukazoval na nápisy z toho dôvodu, že bol unavený, berie lieky na depresiu, pričom v deň, keď išiel na výsluch lieky neužil, preto mal zdravotné problémy. Poprel teda, že by sa bol uvedených skutkov dopustil a uviedol, že bol zastrašovaný políciou.

Vypočutý poškodený S. Z. tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že je obyvateľom obce E., pričom na miestnom cintoríne má pochovaných svojich starých rodičov. Dňa 30.11.2011 sa od dcéry dozvedel, že pomník jeho starých rodičov je posprejovaný ako i kostol a dom smútku v E.. Na cintoríne zistil, že pomník je nastriekaný červenou farbou, bolo tam nasprejované veľké písmeno A. Kto toto mohol urobiť, nevie.

Na hlavnom pojednávaní túto výpoveď potvrdil, pričom si uplatnil náhradu škody v čiastke 120,- Eur.

Vypočutá svedkyňa I. P. A., starostka obce E., tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní uviedla, že dňa 30.10.2011 asi okolo 08.00 hod. ju navštívil zamestnanec obce O. Š., ktorý ju informoval, že vandali opäť posprejovali kostol, dom smútku, pomník padlým z 2. svetovej vojny ako aj ďalšie dva pomníky patriace W. Z. a rodine Z.. Po príchode na miesto videla, že na kostole je postriekaný nápis ako i na dome smútku a tiež aj na pomníku padlým a na pomníkoch na cintoríne. Týmto konaním vznikla obci škoda, pričom nápisy na kostole, dome smútku a centrálnom kríži odstránili svojpomocne, premaľovaním farbou, ktorú obec už mala. Odstránenie farby z pomníka padlým si však vyžiadalo odborný zásah, pričom za vyčistenie pomníka im vyfakturovali čiastku 800,- Eur, ktorú si uplatnila ako náhradu škody. Uviedla, že nemá vedomosť, kto sa tohto konania dopustil.

Poškodená W. Z. tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní uviedla, že na miestnom cintoríne v obci E. má pochovaného manžela a rodičov. Koncom októbra 2011 keď došla na cintorín, všimla si, že na pomníku je červenou farbou nasprejované písmeno P a dve šikmé čiarky, ako by sa niekto snažil napísať písmeno A. Pomník čiastočne vyčistila, pričom si uplatnila náhradu škody vo výške 50,- Eur.

Za poškodenú stranu Rímsko-katolícky farský úrad B. P., bol vypočutý Z. P., ktorý uviedol, že na kostole boli nastriekané rôzne nápisy. Kto toto nastriekal však im nie je známe. Kostolu vznikla škoda najmenej okolo 300,- Eur, ktorú si budú uplatňovať.

Vypočutý svedok O. Š. uviedol, že je zamestnancom obce v E., pričom jeho náplňou práce je starať sa o čistotu v obci, obecnú zeleň a iné práce. Dňa 30.10.2011 vykonával ohliadku v obci, a po príchode k miestnemu cintorínu zbadal, že na kostole sú červenou farbou nastriekané nápisy, taktiež aj na cintoríne a na pomníku padlým. Aké presne nápisy boli už si nepamätá s odstupom času. O tomto informoval starostku obce.

Vypočutý svedok Z. U. uviedol, že je príslušníkom Obvodného oddelenia PZ K.. V kritický deň 18.04.2012 vypočúval obžalovaného L., ktorého najskôr vypočúvali príslušníci kriminálnej polície a následne k postriekaniu kostola v E., rodinného domu a hrobov ho vypočúval on najskôr v postavení ako svedka. Po tom, čo Z. L. uviedol, že sa mal uvedených skutkov dopustiť, bolo mu vznesené obvinenie. Následne bol vypočutý v procesnom postavení obvineného a potom bola vykonaná aj previerka v obci E.. Pri výsluchu obžalovaný uvádzal, že berie nejaké lieky, avšak nežiadal, aby mu tieto zaobstarali a ani iným spôsobom sa nesťažoval. Svedok uviedol, že v poobedňajších hodinách už bol obžalovaný nervóznejší, avšak nežiadal o prerušenie výsluchu. Poprel, že by na obžalovaného pri výsluchu robil nejaký nátlak.

Svedok kpt. X. I. uviedol, že pracuje ako príslušník OR PZ Trnava. Keďže obdržali informácie, že došlo k poškodzovaniu kostola a ďalších častí obce E., dňa 18.04.2012 bol vypočúvaný na polícii obžalovaný a neskôr potom ho vypočúval príslušník PZ U.. Svedok uviedol, že sa zúčastnil na tvári miesta v uvedený deň dokumentovania týchto skutkov, ktorých sa obžalovaný mal dopustiť, pričom tento sám ukazoval miesta, kde sprejoval a následne potom mu technik dal do ruky čísla, aby sa toto dalo odfotiť a zadokumentovať do spisu. Svedok uviedol, že počas tejto previerky na tvári miesta sa obžalovaný nesťažoval ani nežiadal, že potrebuje lieky. Mal dojem, že obžalovaný toto sprejoval z dôvodu, že sa chcel pomstiť za svoju matku, pretože rozprával, že postriekal aj plot obyvateľky v E. a z jeho vyjadrenia vyplývalo, že je to pomsta tejto žene, ktorá pracovala s jeho otcovom na družstve v E. a otec mal s touto ženou podvádzať jeho matku.

Zo znaleckého posudku znalkyň z odboru psychiatrie MUDr. A. M. a MUDr. L. F. ako aj z výpovede znalkyň na hlavnom pojednávaní vyplýva, že obžalovaný trpí schizotypovou poruchou v komorbidite s anxióznou a anankastickou poruchou osobnosti a taktiež obsedantne kompulzívnou poruchou. V dôsledku toho sa obžalovaný môže správať excentricky (výstredne, nápadne, zvláštne), je skôr sociálne stiahnutý, má nízku frustračnú toleranciu, čo znamená, že v záťaži a v strese môže reagovať mrzuto, zlostne, podráždene, ľahko sa rozhnevá. Týmto svojím správaním je rušivým najmä pre najbližšie okolie. Pre spoločnosť nie je nebezpečný v pravom zmysle slova, nakoľko agresivita nie je jeho primárnou osobnostnou črtou. Náročné situácie sa zvládajú mechanizmami osobnosti. U obžalovaného sa jedná o kombináciu neurotických symptómov a prejavov poruchy osobnosti, ale tieto neovplyvnili jeho správanie počas skutku v takom zmysle, že by vymizli jeho ovládacie a rozpoznávací schopnosti. V čase spáchania skutku vzhľadom na svoju duševnú poruchu, dokázal rozpoznať protiprávnosť svojho konania v plnom rozsahu. Keďže tento sa preukázateľne podrobuje dobrovoľne psychiatrickej liečbe, nenavrhl obžalovanému súdom ochrannú liečbu.

Na hlavnom pojednávaní znalkyňa MUDr. A. M. doplnila podaný znalecký posudok a uviedla, že obžalovaný užíva lieky Ciprex 10 mg ráno, Mirzaten 15 mg večer a Solian 200 mg večer. Ciprex a Mirzaten patria do skupiny antidepresív. Ciprex ovplyvňuje hladinu sérotonínu v mozgu, čo následne ovplyvní náladu, spánok, chuť do jedla, napätie, agresivitu, impulzivitu a iné. Mirzaten patrí do inej chemickej skupiny antidepresív, ktoré ovplyvňujú najmä spánok a intrapsychické napätie. Solian patrí do skupiny atypických antipsychotík a ovplyvňuje vnímanie, myslenie, celkovo má sedatívny účinok a vplyv na spánok. Ako vyplýva zo zdravotnej dokumentácie obžalovaného, tieto lieky má dlhodobo v užívaní a to od hospitalizácie vo Veľkom Záluží v roku 2010.

Na hlavnom pojednávaní dňa 14.04.2014 bola vypočutá znalkyňa MUDr. L. F., ktorá uviedla, že pri výsluchu obvineného v prípravnom konaní si mohol poverený príslušník všimnúť, že obvinený má zvláštne, bizarné názory, emočne sa prejavuje inak ako bežná priemerná populácia. Keďže obvinený pri výsluchu sám uviedol, že sa lieči na psychiatrii, berie lieky, uviedol, že sa lieči na schizofréniu a depresie, čo je závažné ochorenie, tak s poukazom na tie skutočnosti mohol poverený príslušník predpokladať, že ide o osobu s duševnou poruchou. I keď obžalovaný je svojprávny, pričom aj znalkyne došli k záveru, že rozpoznávací a ovládacie schopnosti nie sú u neho vymiznuté, avšak prejavy, ktorými obžalovaný pri tomto ochorení reaguje sú neštandardné a môžu poukazovať na tú skutočnosť, že trpí psychickým ochorením. Prakticky v uvedený deň 18.04.2012, keď bol vypočúvaný dlhšiu dobu, išlo o stresovú situáciu, kde sa táto jeho choroba mohla prejavovať naplno.

Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania, s poukazom na tú skutočnosť, že obžalovaný pri svojom výsluchu 18.04.2012 poukázal na to, že je psychiatrický pacient, lieči sa na psychiatrii, prejavy, akým spôsobom sa pri výsluchu choval, vyjadroval, vznikli vážne pochybnosti o kvalite duševného stavu obžalovaného a už poverenému príslušníkovi muselo byť zrejmé, že je potrebné v súlade s ustanovením § 37 ods. 2 Trestného poriadku ustanoviť obhajcu, keďže vznikli pochybnosti o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Od páchatel'a trestného činu, u ktorého sú dané pochybnosti o kvalite duševného zdravia, nemožno dôvodne očakávať, že je a bude schopný aspoň primerane realizovať svoje právo na obhajobu a práve preto je povinnosťou štátu zaručiť mu riadny a spravodlivý proces - práve dôsledným rešpektovaním ustanovenia § 37 ods. 2 Trestného poriadku. Ak tak poverený príslušník neučinil už pri vznesení obvinenia, došlo k porušeniu zásady „rovnosti zbraní“, ktorá musí byť v každom štádiu trestného konania dodržaná, a v samotnom procese realizovaná aj postupom podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Trestného poriadku.

Na základe takto vykonaného dokazovania, po zhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo i súhrnne, dospel súd k záveru, že vina obžalovaného Z. L. nebola nepochybne preukázaná. Podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku veta prvá, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie vecí a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Podmienkou teda je, aby všetky dôkazy boli získané zákonným spôsobom, t.j. postupom podľa Trestného poriadku alebo iného osobitného zákona. Za absolútne neúčinný dôkaz, ktorý nemožno v trestnom konaní použiť je tá skutočnosť, keď sa vykoná výsluch obvineného, ktorý nie je neodkladným úkonom v čase, keď obvinený nemal obhajcu, napriek tomu, že ide o prípad nutnej obhajoby (§ 37 ods. 2 Trestného poriadku) Keďže u obžalovaného Z. L. nebol dodržaný tento zákonný postup, nemožno k jeho výsluchu a k rekognícii, ktorú učinil 18.04.2012 prihladať. S poukazom na tú skutočnosť, že neboli vykonané ďalšie dôkazy, ktoré by zo spáchania týchto skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu v zmysle obžaloby obžalovaného usvedčovali, keďže ani vypočutí poškodení ani svedkovia nepotvrdili tú skutočnosť, že by uvedený skutok spáchal obžalovaný, súd v zmysle § 285 písm. c/ Trestného poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že tieto skutky spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd poškodené strany s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave. Odvolanie má odkladný účinok (§306 odsek 2 Tr. poriadku). Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámenie je až doručenie rozsudku (§309 odsek 1 Tr. poriadku).

Odvolanie môžu podať:

prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku), a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§308 ods. 2 Tr. poriadku), obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§307 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku), a to len vo svoj prospech (§308 ods. 2 Tr. poriadku),

príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priam týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 odsek 2 Tr. poriadku), zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2 Tr. poriadku),

štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345 ods. 1 Tr. poriadku),

poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§308 ods. 1 Tr. poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Tr. poriadku),

zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku), (§ 45 ods. 1 Tr. poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny, alebo že chýba.